

УХВАЛА

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Новохатнього Олександра Андрійовича про офіційне тлумачення положення статті 124 Конституції України, окремих положень Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, Цивільного кодексу Української РСР, законів України “Про судоустрій України”, “Про Конституційний Суд України”, “Про охорону праці”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб”, Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), а також щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці” від 21 листопада 2002 року, Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), постанов Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо соціального захисту військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу” від 11 грудня 1992 року № 695, “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень Кабінету Міністрів України” від 18 лютого 1997 року № 177, “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України” від 11 липня 2001 року № 807, Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ Української РСР, затвердженого постановою Кабінету Міністрів Української РСР від 29 липня 1991 року № 114

м. К и ї в
15 грудня 2004 року
№ 72-у/2004

Справа № 2-59/2004

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного Суду України:

Селівона Миколи Федосовича — головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Євграфова Павла Борисовича,
Іващенко Володимира Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Пшеничного Валерія Григоровича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Станік Сюзанни Романівни,
Ткачука Павла Миколайовича,
Чубар Людмили Пантеліївни — суддя-доповідач,
Шаповала Володимира Миколайовича,

розглянув питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Новохатнього Олександра Андрійовича про офіційне тлумачення положень частини п'ятої статті 124 Конституції України, частини першої статті 1, статей 3, 5, 8, частини першої статті 14, частини другої статті 16, статті 99, частин першої, третьої статті 133, статей 135, 145, частини другої статті 198, статей 199, 212, 216, частини першої статті 231, статей 289, 299, 301, 305, 310, 311, 312, 319, 329, 347, назви глави 41 “Касаційне провадження” Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, положень частини першої статті 122 Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, частини першої статті 440¹, частини першої статті 456 Цивільного кодексу Української РСР, пункту 2 частини другої статті 29, пункту 2 частини третьої статті 53 Закону України “Про судоустрій України”, статей 42, 94 Закону України “Про Конституційний Суд України”, статей 10, 11, 12 Закону України “Про охорону праці”, частин четвертої, п'ятої статті 13 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, статті 42, назви і частини третьої статті 43, назви і частини другої статті 51, частини третьої статті 63 Закону України “Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб”, Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та

оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), а також щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 5, 347 Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, статті 122 Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці” від 21 листопада 2002 року, Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), постанов Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо соціального захисту військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу” від 11 грудня 1992 року № 695, “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень Кабінету Міністрів України” від 18 лютого 1997 року № 177, “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України” від 11 липня 2001 року № 807, Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ Української РСР, затвердженого постановою Кабінету Міністрів Української РСР від 29 липня 1991 року № 114.

Заслухавши суддю-доповідача Чубар Л.П. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Громадянин Новохатній О.А. надіслав до Конституційного Суду України три конституційних звернення та десять листів, поіменованих як доповнення і зміни до них, про офіційне тлумачення зазначених вище положень статей Конституції України та законів України.

В клопотаннях йдеться про факти, як вважає автор, “сумнівного розгляду” цивільних справ за його позовами в судах загальної юрисдикції “з ознаками недбалого виконання службових обов’язків суддями” і заявляються вимоги “надати об’єктивний висновок щодо забезпечення органами законодавчої і виконавчої влади конституційних прав на отримання належної пенсії” та відповідь на питання “були чи не були при цьому порушені або обмежені ними його конституційні права і інтереси”. Крім того, суб’єкт права на конституційне звернення оскаржує відповіді, надані

йому Міністерством внутрішніх справ України, висловлюючи свої міркування щодо їх змісту, і фактично пропонує Конституційному Суду України прокоментувати сформульовану ним думку.

Секретаріатом Конституційного Суду України громадянину Новохатньому О.А. було надіслано декілька відповідей з аргументованим висновком про невідповідність його клопотань вимогам, встановленим Законом України “Про Конституційний Суд України”.

З матеріалів справи вбачається, що судами загальної юрисдикції, до яких звертався громадянин Новохатній О.А., було відмовлено у задоволенні його чотирьох позовів: про поновлення на роботі, стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу, відшкодування моральної шкоди; про визнання недійсними державної реєстрації дочірнього підприємства “Комерційна компанія”, управлінських рішень, штатного розпису, визнання неналежним і незаконним власником, відшкодування моральної шкоди; про стягнення боргу; про відшкодування матеріальної та моральної шкоди Міністерством внутрішніх справ України.

2. Третя колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 1 грудня 2004 року відмовила у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пунктів 1, 2, 3 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” – відсутність встановленого Конституцією України, цим Законом права на конституційне подання, невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”, невідомість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційних зверненнях.

3. Відповідно до статті 94 Закону України “Про Конституційний Суд України” підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб’єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

За конституційним зверненням Конституційний Суд України дає офіційне тлумачення лише тих положень Конституції України та законів України, які застосовані або підлягають застосуванню щодо суб'єкта права на конституційне звернення, і таке застосування, на думку зазначеного суб'єкта, призвело або може призвести до порушення його конституційних прав і свобод. Суб'єкт права на конституційне звернення повинен вказати на конкретні факти, які б свідчили про це.

У конституційних зверненнях та змінах і доповненнях до них не наведено обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень статті 124 Конституції України, статей 1, 3, 5, 8, 14, 16, 99, 135, 198, 199, 212, 216, 231, 289, 299, 301, 319, 347, назви глави 41 “Касаційне провадження” чинного Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, положень статті 122 Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, статей 29, 53 Закону України “Про судоустрій України”, статей 42, 94 Закону України “Про Конституційний Суд України”, статті 456 Цивільного кодексу Української РСР, статті 13 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, статей 42, 43, 51, 63 Закону України “Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб”. Також не доведено, що ці норми застосовувались судами України, іншими органами державної влади і це призвело або може призвести до порушення конституційних прав і свобод громадянина Новохатнього О.А.

Не підтверджують цього факту і долучені копії рішень військових місцевих судів Київського та Дарницького гарнізонів від 20 серпня 2004 року і 28 квітня 2004 року, Чорнобаївського районного суду Черкаської області від 31 жовтня 2002 року, витяг з ухвали судової колегії в цивільних справах Верховного Суду України від 12 квітня 2000 року, постанова президії Київського обласного суду від 16 червня 1999 року, оскільки стосуються інших правовідносин і відповідно мають різні правові підстави для відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

Щодо офіційного тлумачення застосованих судами загальної юрисдикції положень статті 440¹ Цивільного кодексу Української РСР, статей 133, 145, 305, 310, 311, 312, 329 чинного Цивільного процесуального кодексу України, статей 10, 11, 12 Закону України “Про охорону праці”, то долучені до конституційних звернень копії рішень судів загальної юрисдикції свідчать про однозначне застосування судами цих положень.

Виходячи з того, що конституційні звернення (зі змінами і доповненнями) про офіційне тлумачення зазначених у них положень Конституції України та законів України не відповідають вимогам пункту 4 частини другої статті 42 Закону України “Про Конституційний Суд України”, у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Новохатнього О.А. у цій частині слід відмовити згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України”.

4. Що стосується конституційних звернень в частині клопотання про офіційне тлумачення Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового, начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), то Конституційний Суд України відповідно до статті 150 Конституції України, пункту 4 статті 13 Закону України “Про Конституційний Суд України” дає офіційне тлумачення лише Конституції України та законів України і не уповноважений тлумачити підзаконні нормативно-правові акти.

Отже, порушене у конституційних зверненнях питання про офіційне тлумачення Указу Президента України непідвідомче Конституційному Суду України. Тому згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суд України” у відкритті конституційного провадження у справі і в цій частині необхідно відмовити.

5. Суб’єкт права на конституційне звернення водночас порушив питання про відповідність Конституції України (статтям 3, 9, 19, 22, 46, 55, 56, 64, 68, 129) та Конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 року (статтям 1, 6, 17, 35) окремих положень статей 5, 347 чинного Цивільного процесуального кодексу України, статті 122 Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці” від 21 листопада 2002 року (в частині втрати чинності статтями 11, 12 у попередній редакції), Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами,

внесеними Указом Президента України від 31 серпня 2001 року № 771), постанов Кабінету Міністрів України "Про заходи щодо соціального захисту військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу" від 11 грудня 1992 року № 695, "Про визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень Кабінету Міністрів України" від 18 лютого 1997 року № 177, "Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України" від 11 липня 2001 року № 807 (у частині визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 23 червня 1993 року № 472), Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ Української РСР, затвердженого постановою Кабінету Міністрів Української РСР 29 липня 1991 року № 114, а також рішення Святошинського районного суду міста Києва від 28 травня 2002 року за позовом Новохатнього О.А. до Міністерства внутрішніх справ України про відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

Проте згідно зі статтею 150 Конституції України, статтею 40 Закону України "Про Конституційний Суд України" громадяни не є суб'єктами права на конституційне подання з питань відповідності Конституції України (конституційності) законів України та інших нормативно-правових актів, а порушені автором конституційних звернень питання щодо відповідності законів України та інших нормативно-правових актів Конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 року та щодо конституційності рішення суду загальної юрисдикції не належать до повноважень Конституційного Суду України (статті 147, 150 Конституції України, статті 13, 14 Закону України "Про Конституційний Суд України").

Отже, на підставі пунктів 1, 3 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" слід відмовити у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 13, 14, 40, 42, 45, 50, 94 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Новохатнього Олександра Андрійовича про офіційне тлумачення положення статті 124 Конституції України, окремих положень Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, Цивільного кодексу Української РСР, законів України “Про судоустрій України”, “Про Конституційний Суд України”, “Про охорону праці”, “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб”, Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), а також щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень Цивільного процесуального кодексу України 1963 року, Цивільного процесуального кодексу України 2004 року, Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про охорону праці” від 21 листопада 2002 року, Указу Президента України “Про умови грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу та оплати праці працівників органів внутрішніх справ” від 4 жовтня 1996 року № 926 (зі змінами), постанов Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо соціального захисту військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу” від 11 грудня 1992 року № 695, “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких рішень Кабінету Міністрів України” від 18 лютого 1997 року № 177, “Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України” від 11 липня 2001 року № 807, Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ Української РСР, затвердженого постановою Кабінету Міністрів Української РСР від 29 липня 1991 року № 114, на підставі пунктів 1, 2, 3 статті 45 Закону України “Про Конституційний Суду України” – відсутність встановленого Конституцією України, цим Законом права на конституційне подання, невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим Конституцією України та Законом України “Про Конституційний Суд України”, невідомість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційних зверненнях.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і не може бути оскаржена.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

